Diversa
Amager Strandvej 118D
2300 København
Tlf. 25 21 17 41
www.diversa.dk

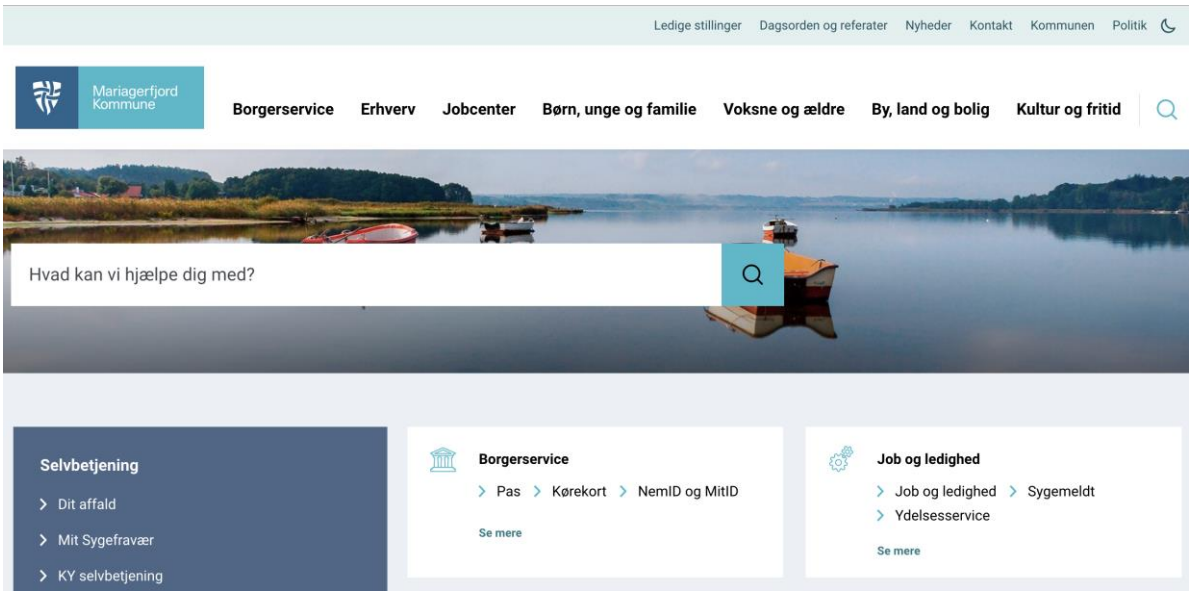

TILGÆNGELIGHEDSVURDERING AF WWW.MARIAGERFJORD.DK

Gennemgang af www.mariagerfjord.dk ud fra WCAG 2.1-standarden. August 2022.

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse 2
Indledning 3
Anvendt standard 3
Værktøjer 3
Læsevejledning 3
Testede sider 5
Konklusion 6
Oversigt over succeskriterierne 7
Gennemgang af succeskriterierne 10
1.1.1 – Ikke-tekstbaseret indhold (A) 10
1.3.1 – Information og relationer (A) 12
1.4.11 – Kontrast for ikke-tekstbaseret indhold (AA) 14
1.4.12 – Tekstafstand (AA) 15
1.4.13 – Indhold ved svævepegning (hover) eller fokus (AA)* 15
2.4.4 – Formål med links (i kontekst) (A) 16
2.4.6 – Overskrifter og etiketter (AA) 17
3.1.2 – Sprog, der anvendes til dele af indhold (AA) 17
4.1.2 – Navn, rolle, værdi (A)* 18
4.1.3 – Statusbeskeder (AA) 25
Øvrige bemærkninger 28

INDLEDNING

Indledning

Diversa har i perioden 2. – 9. august 2022 gennemgået www.mariagerfjord.dk i forhold til WCAG 2.1 og desuden afprøvet, hvor godt den i praksis fungerer, når der navigeres dels ved hjælp af tastatur, dels ved hjælp af et skærmlæserprogram.

ANVENDT STANDARD

WCAG er en international standard for web-tilgængelighed. Standarden er bl.a. gældende for danske offentlige myndigheders hjemmesider.
WCAG-standarden bygger på fire principper:

1. Opfattelig: Information og brugergrænsefladekomponenter skal præsenteres for brugere på måder, de kan opfatte.
2. Anvendelig: Brugergrænsefladekomponenter og navigation skal kunne anvendes.
3. Forståelig: Information og betjening af brugergrænsefladen skal være forståelig.
4. Robust: Indhold skal være robust nok til at kunne anvendes på stabil vis af en bred vifte af brugeragenter, herunder kompenserende teknologier.

Numrene for de fire principper afspejles i numrene for succeskriterierne, så numre der starter med tallet 1, er relateret til princippet ”opfattelig”, og numre, der starter med tallet 2, er relateret til ”anvendelig” osv.
Tilgængelighedsstandarden WCAG består af tre niveauer. Vi har gennemgået www.mariagerfjord.dk for overholdelse af det mellemste niveau (AA), som er det obligatoriske krav til offentlige myndigheders hjemmesider i Danmark. For at overholde niveau (AA) skal alle succeskriterier på niveauet samt alle succeskriterier på niveau (A) være overholdt. Tilsammen drejer det sig om 50 succeskriterier. Nogle af succeskriterierne på de to niveauer minder om hinanden, men der er nogle strengere krav til overholdelse på niveau (AA), end på niveau (A).

VÆRKTØJER

Vi har testet løsningen i browserne Firefox og Chrome. Testene er gennemført vha. tilgængelighedsværktøjerne Accessibility Insights for Web, Sightimprove, Text Spacing Bookmarklet, almindelig tastaturnavigation i browserne samt skærmlæserprogrammerne Jaws og NVDA til Windows. Til at måle kontraster har vi benyttet Colour Contrast Analyser (CCA).
Vi har testet et repræsentativt udvalg af sider, udvalgt med henblik på at nå omkring alle indholdstyper, workflows, navigations- og inputelementer.

LÆSEVEJLEDNING

Tabellen i afsnittet "Oversigt over succeskriterierne" viser, for hver af de 50 succeskriterier i WCAG 2.1 (AA), om websitet overholder det enkelte succeskriterium eller ej. Der linkes i oversigtstabellen over WCAG direkte til det relevante afsnit i WCAG-standarden, så det er nemt at finde uddybende information om problemstillingen. Siderne, der linkes til, er på engelsk, da disse sider endnu ikke findes i en officiel dansk oversættelse.
Afsnittet "Gennemgang af succeskriterierne" indeholder de tilgængelighedsfejl, som vi har fundet. For hvert succeskriterium, der vurderes ikke at være overholdt, er der:

- en kort beskrivelse af succeskriteriet og berørte brugergrupper.
- en beskrivelse af hver af de fejl vi har fundet, i forhold til succeskriteriet.

- et eksempel på fejlen eller link til, hvor den kan findes.
- eventuelle anbefalinger vedrørende fejlen.

Rapporten indeholder altså de typer af tilgængelighedsfejl vi har konstateret på websitet, men ikke nødvendigvis alle de steder, samme type fejl går igen.
De fejl, som vi vurderer til at have størst betydning, har vi markeret med en asterisk (*). Når vi vurderer fejlenes betydning, er det dels i forhold til hvor mange brugere, der reelt har et problem med at succeskriteriet ikke er overholdt, dels i hvor høj grad fejlene har indflydelse på at udføre den handling eller funktion, der er på det pågældende sted.
I forbindelse med beskrivelse af fejlenes betydning for brugerne, benytter vi udtrykkene:

- Kompenserende hjælpeprogrammer - generelt for de typer computerprogrammer, der hjælper mennesker med forskellige typer funktionsnedsættelser med at tilgå hjemmesider.
- Skærmlæserprogrammer - for de programmer, der typisk benyttes af blinde til at få oplæst og navigere på hjemmesider.
- Tastaturbrugere - de brugere, der ikke kan betjene en almindelig computermus, f.eks. på grund af lammelser, gigt, museskader eller andre motoriske handicaps.
- De anbefalinger vi giver er vejledende. Der vil typisk være flere mulige løsninger på et problem.

INDLEDNING

TESTEDE SIDER

Vi har taget udgangspunkt i følgende sider for denne vurdering:

Sidetype	Link til testet side
Forside	https://www.mariagerfjord.dk/
Vielser	https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser
Kontakt	https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/kontakt-og-aabningstider
Affald	https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/affald/dit-affald
Borgerrådgiver	https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/borgerraadgiver
Organisation	https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/organisationen
Hjemmeplejen	https://www.mariagerfjord.dk/voksne-og-aeldre/pleje-og-hjaelpemidler/hjemmeplejen
Giv et praj	https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/trafik-og-veje/giv-os-et-praj
Folkeskoler	https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie/skole-og-sfo/folkeskoler
Sortering	https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/oekonomi/ean-numre-i-mariagerfjord-kommune/social-sundhed-og-omsorg
Sektionsside: Land og bolig	https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig
Sektionsside: Børn og unge	https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie
Sektionside: Voksne og ældre	https://www.mariagerfjord.dk/voksne-og-aeldre
Borgerservice	https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice
Udbud og licitationer	https://www.mariagerfjord.dk/erhverv/udbud-og-licitationer
Søgning	https://www.mariagerfjord.dk/soeg?

Ved gennemgangen har vi også testet de forløb, der måtte være på siderne, hvilket har ledt til flere undersider end de nævnte ovenfor.
Bemærk at selvbetjeningsløsningen (Giv et Praj) ikke er omfattet af testen. Plug-in'et er ikke testet i bund, men vi kan konstatere at der er flere tilgængelighedsudfordringer, blandt andet:

- Det er kun muligt for muse-brugere at placere et praj på sidens kort
- Der er flere elementer der ikke lever op til kontrastkrav
- Der er flere elementer der gør oplæsningen vanskelig for skærmlæserbrugere.
- En forløbsoversigt der bliver formidlet som liste

KONKLUSION

Konklusion

Vi har konstateret et antal WCAG-fejl, hvoraf de fleste vurderes at være af mindre praktisk betydning for brugerne.
De væsentlige problemer vi har konstateret ligger primært i forbindelse med menustrukturen. Her er der både for desktop og mobilmenuen nogle problemstillinger som kan være alvorlige både for skærmlæserbrugere, tastaturbrugere og brugere af forstørrelsesprogrammer.
Ud over det ovenstående er det i øvrigt tydeligt, at der er gjort et væsentligt arbejde med sidens tilgængelighed.

OVERSIGT OVER SUCCESKRITERIERNE

Oversigt over succeskriterierne

Det følgende er en oversigt over alle succeskriterierne i WCAG 2.1 og en status på, hvordan www.mariagerfjord.dk klarer sig i forhold til det enkelte succeskriterium.
Bemærk, at titlen på de enkelte succeskriterier i denne liste er udformet som et link til det tilsvarende punkt i guiden "Understanding WCAG 2.1" på https://www.w3.org/WAI/WCAG21/Understanding. Denne guide giver en indsigt i, hvad succeskriterierne betyder, og eksempler på, hvordan man lever op til dem.

Succeskriterium	Niveau	Status
1.1.1 – Ikke-tekstbaseret indhold	A	Siden lever ikke op til dette
1.2.1 – Rent lydindhold og rent videoindhold (forudindspillet)	A	Siden lever op til dette
1.2.2 – Undertekster (forudindspillet)	A	Siden lever op til dette
1.2.3 – Synstolkning eller mediealternativ (forudindspillet)	A	Siden lever op til dette
1.2.4 – Undertekster (live)	AA	Siden lever op til dette
1.2.5 – Synstolkning (forudindspillet)	AA	Siden lever op til dette
1.3.1 – Information og relationer	A	Siden lever ikke op til dette
1.3.2 – Meningsfuld rækkefølge	A	Siden lever op til dette
1.3.3 – Sensoriske egenskaber	A	Siden lever op til dette
1.3.4 – Retning	AA	Siden lever op til dette
1.3.5 – Identificering af inputformål	AA	Siden lever op til dette
1.4.1 – Anvendelse af farve	A	Siden lever op til dette
1.4.2 – Kontrol af lyd	A	Siden lever op til dette
1.4.3 – Kontrast (minimum)	AA	Siden lever op til dette
1.4.4 – Ændring af tekststørrelse	AA	Siden lever op til dette
1.4.5 – Billeder af tekst	AA	Siden lever op til dette
1.4.10 – Ombrydningsvisning	AA	Siden lever op til dette
1.4.11 – Kontrast for ikke-tekstbaseret indhold	AA	Siden lever ikke op til dette
1.4.12 – Tekstafstand	AA	Siden lever ikke op til dette
1.4.13 – Indhold ved svævepegning (hover) eller fokus*	AA	Siden lever op til dette
2.1.1 – Tastatur	A	Siden lever op til dette
2.1.2 – Ingen tastaturfælde	A	Siden lever op til dette

OVERSIGT OVER SUCCESKRITERIERNE

Succeskriterium	Niveau	Status
2.1.4 – Genvejstaster	A	Siden lever op til dette
2.2.1 – Justerbar tastehastighed	A	Siden lever op til dette
2.2.2 – Pause, stop, skjul	A	Siden lever op til dette
2.3.1 – Grænseværdi på tre glimt eller derunder	A	Siden lever op til dette
2.4.1 – Spring over blokke	A	Siden lever op til dette
2.4.2 – Sider har titler	A	Siden lever op til dette
2.4.3 – Fokusrækkefølge	A	Siden lever op til dette
2.4.4 – Formål med links (i kontekst)	A	Siden lever ikke op til dette
2.4.5 – Flere måder	AA	Siden lever op til dette
2.4.6 – Overskrifter og etiketter	AA	Siden lever ikke op til dette
2.4.7 – Synligt fokus	AA	Siden lever op til dette
2.5.1 – Pegebevægelser	A	Siden lever op til dette
2.5.2 – Pege-annullering	A	Siden lever op til dette
2.5.3 – Etiket i navn	A	Siden lever op til dette
2.5.4 – Betjening via bevægelse	A	Siden lever op til dette
3.1.1 – Sproget på siden	A	Siden lever op til dette
3.1.2 – Sprog, der anvendes til dele af indhold	AA	Siden lever ikke op til dette
3.2.1 – I fokus	A	Siden lever op til dette
3.2.2 – Ved input	A	Siden lever op til dette
3.2.3 – Konsekvent navigation	AA	Siden lever op til dette
3.2.4 – Konsekvent identifikation	AA	Siden lever op til dette
3.3.1 – Identifikation af fejl	A	Siden lever op til dette
3.3.2 – Etiketter eller instruktioner	A	Siden lever op til dette
3.3.3 – Fejlforslag	AA	Siden lever op til dette
3.3.4 – Forhindring af fejl (juridisk, økonomisk, data)	AA	Siden lever op til dette
4.1.1 – Parsing	A	Siden lever op til dette
4.1.2 – Navn, rolle, værdi*	A	Siden lever ikke op til dette

OVERSIGT OVER SUCCESKRITERIERNE

Succeskriterium	Niveau	Status
4.1.3 – Statusbeskeder	AA	Siden lever ikke op til dette

Gennemgang af succeskriterierne

Vi har markeret de fejl, som efter vores vurdering er af alvorlig karakter med en asterisk (*). Vores vurdering afhænger både af antallet af brugere, der reelt vil opleve problemet, og hvor meget fejlen betyder for at kunne gennemføre den handling eller funktion, som siden lægger op til.

1.1.1 – IKKE-TEKSTBASERET INDHOLD (A)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Indhold, som ikke er tekstbaseret, skal have et tekstalternativ, da tekst kan formidles, så det er læsbart for flest mulige sanser. Grafisk indhold som kun har dekorativ funktion skal desuden kodes, så det kan ignoreres af kompenserende hjælpeprogrammer.

Dekorativt billede mangler tom alt-attribut

Der er fundet eksempler på dekorative billeder med et tekstalternativ. Det betyder at fx skærmlæserbrugere kommer til at bruge ekstra tid på at få sidens indhold læst op.

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Mariagerfjord fjord små både på fjorden'

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Luftfoto af parcelhus udstykning Hesselholt Skovhuse…'

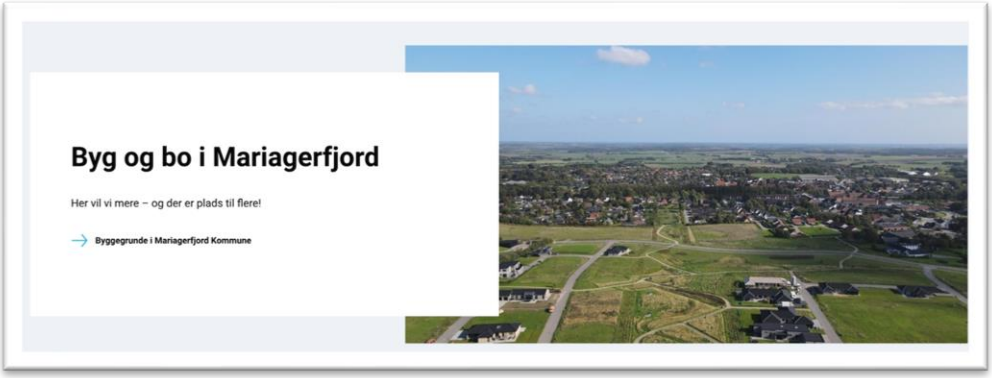

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk

GENNEMGANG AF SUCCESKRITERIERNE

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Byrådssal Mariagerfjord Kommune med stort ovalt bord med stole omkring'

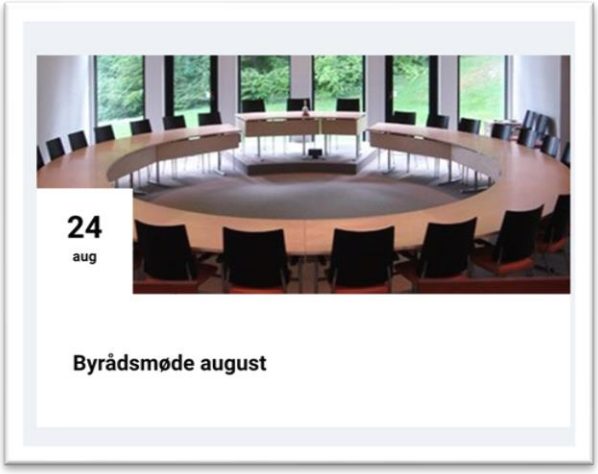

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Gruppebillede af Mariagerfjord Kommunes Byråd'

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Glad pige rækker ud'

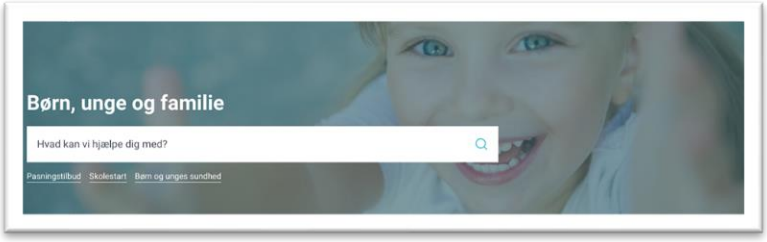

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie

Eksempel – Dekorativt billede med alt-attributten 'Kvinde med computer'

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice

Anbefalinger

- Sørg for at dekorative billeder har en tom alt attribut.
- Sørg for at redaktører klædes på til at vurdere hvornår billeder er dekorative og hvornår de bør have et tekstalternativ.

1.3.1 – INFORMATION OG RELATIONER (A)

Siden lever ikke op til dette kriterium

De informationer og relationer, som fremgår af sidens visuelle layout, skal også være gengivet i sidens kodemæssige struktur. Dette gør, at brugere som benytter en skærmlæser, vil få den samme information som seende brugere.

Tabeller uden semantisk kodede kolonneoverskrifter

Når tabeller ikke har korrekt kodede kolonneoverskrifter, kan det være svært for brugere af kompenserende hjælpeteknologier at forstå tabellens struktur og dermed tilegne sig de informationer, der gives i tabellen.

Eksempel – Tabel for affaldsprisen uden kolonneoverskrifter
Følgende er gældende for alle tabellerne på denne side.

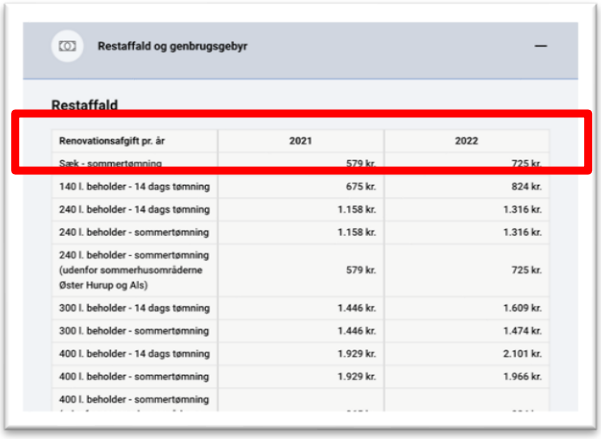

Restaffald og genbrugsgebyr

Restaffald

Renovationsafgift pr. år	2021	2022
Sæk - sommertømning	579 kr.	725 kr.
140 l. beholder - 14 dags tømning	675 kr.	824 kr.
240 l. beholder - 14 dags tømning	1.158 kr.	1.316 kr.
240 l. beholder - sommertømning	1.158 kr.	1.316 kr.
240 l. beholder - sommertømning (udenfor sommerhusområderne Øster Hurup og Als)	579 kr.	725 kr.
300 l. beholder - 14 dags tømning	1.446 kr.	1.609 kr.
300 l. beholder - sommertømning	1.446 kr.	1.474 kr.
400 l. beholder - 14 dags tømning	1.929 kr.	2.101 kr.
400 l. beholder - sommertømning	1.929 kr.	1.966 kr.
400 l. beholder - sommertømning		

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/affald/dit-affald

Eksempel – Tabel for leverandøroversigt uden kolonneoverskrifter

Leverandøroversigt

Oversigt over godkendte leverandører til praktisk bistand og personlig pleje

Firma	Kontaktoplysninger	Praktisk bistand	Personlig pleje	Øst	Vest
Lillelund Service v/Heidi Lillelund Klydevej 6, Ø. Hurup 9560 Hadsund	Tlf. 98 58 89 98 Mobil: 40 97 17 32, mail: heidi.lillelund@mail.dk, www.lillelund-service.dk, cvr. 26 97 59 56	Ja	Nej	Ja	Ja
Woods – Ren Service Smedevej 1 A 9500 Hobro	Tlf.. 98 51 19 19 Mobil: 26 16 16 36, mail: post@woods.dk, www.woods.dk, cvr. 79 32 25 12	Ja	Nej	Ja	Ja
Servido A/S, Markedsvej 6, 9600	Tlf. 99 98 97 42, mail: iho@servido.dk, www.servido.dk	Ja	Nej	Ja	Ja

Anbefalinger

- Benyt semantiske tabeloverskrifter <th> til at kode kolonneoverskrifter i tabeller.

Overskrifter mangler semantisk kodning

Der er fundet eksempler på tekst, der visuelt fungerer som overskrifter, men som ikke er kodet som overskrifter. Det betyder at fx skærmlæserbrugere ikke får tilstrækkelig hjælp til at navigere i sidens indhold.

Eksempel – Oversigt over folkeskoler mangler semantisk kodning

Oversigt over folkesk H3

I Mariagerfjord Kommune er der 10 folkeskoler H3

Arden Skole
Storardenvej 22
9510 Arden
Tlf. 97 11 43 00
Skolens hjemmeside

Assens Skole
Skolegade 5
Assens, 9550 Mariager
Tlf. 97 11 44 00
Skolens hjemmeside

Astrup Skole
Hadsundvej 11
Astrup, 9510 Arden
Tlf. 97 11 49 00
Skolens hjemmeside

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie/skole-og-sfo/folkeskoler#oversigt-over-folkeskoler-9c

Anbefalinger

- Giv visuelle overskrifter semantisk kodning, så de også formidles som overskrifter for skærmlæserbrugere.

1.4.11 – KONTRAST FOR IKKE-TEKSTBASERET INDHOLD (AA)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Ikke-tekstbaseret indhold skal have en kontrast på minimum 3:1. Dette gør sig gældende for visuelle effekter på komponenter i brugergrænsefladen, såsom knapper, der indikerer tilstanden af komponenten ved at ændre farven, f.eks. ved fokus og hover. Hvis brugergrænsefladekomponenter har et omrids, skal dette også have en kontrast til det tilstødende element på minimum 3:1.
Hvis et grafisk element har en mening, som er vigtig for at forstå indholdet, skal det grafiske element også overholde kontrastkravet. Forskellige elementer i en grafik skal have en kontrast på mere end 3:1 til de tilstødende elementer. Det betyder at kompleks grafik, såsom diagrammer, kan nedbrydes i mindre grafiske elementer, som alle skal overholde kontrastkravet til de tilstødende elementer.

Grafisk elementer med manglende kontrast

Ved zoom til 200% omdannes blokke der før var ved siden af hinanden til en karrusel. Grå cirkler på række indikere at man kan klikke sig frem og tilbage karrusellen, den valgte cirkel skifter fra grå til blå. De grå cirker har et kontrastforhold på 1:67, hvilke kan gøre det svært for især brugere med nedsat syn, at se at karrusellen er interagérbar.

Eksempel – Karrusel-indikator med manglende kontrast

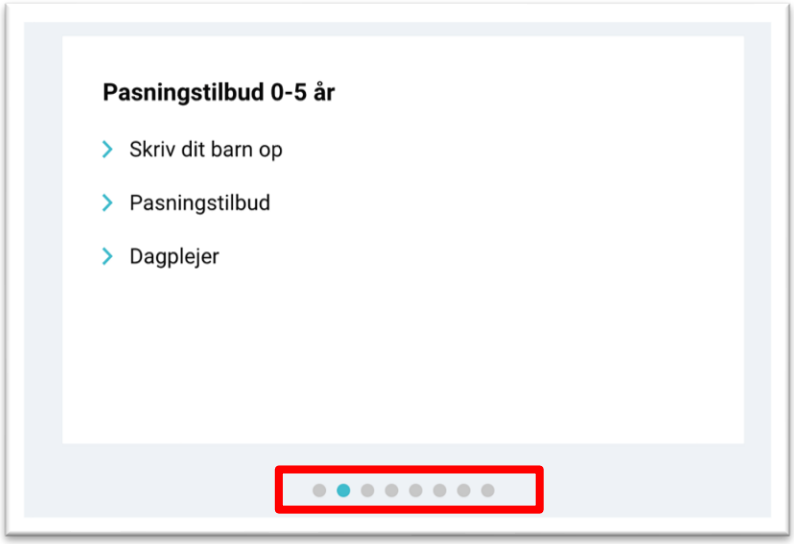

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie

Anbefalinger

- Sørg for at grafiske elementer der har en funktion har et kontrastforhold på minimum 3:1.

1.4.12 – TEKSTAFSTAND (AA)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Brugere skal kunne anvende deres egne styles, når de bruger et website, og dette skal kunne gøres uden at information mistes, for eksempel ved at tekst vokser ud af sin kasse og bliver skjult. Websitet skal derfor kunne tåle at linjehøjde, afstand efter paragraffer, bogstavafstand og ordafstand ændres. Det vil gøre det lettere for ordblinde og brugere med nedsat syn at læse indholdet på siden.

Ikke muligt at tilføje tekstafstand

Det er ikke muligt at anvende egne styles, så som linjeafstand og bogstavafstand, på de testede sider.

Anbefalinger

- Sørg for at bruge relative størrelsesangivelser mv., således at tekstegenskaber kan tilpasses af brugeren.

1.4.13 – INDHOLD VED SVÆVEPEGNING (HOVER) ELLER FOKUS (AA)*

Siden lever ikke op til dette kriterium

Hvis der bliver vist ekstra indhold, når et objekt får fokus eller er markeret med musen, skal dette indhold opfylde følgende tre regler: indholdet skal kunne skjules igen, medmindre det ikke skjuler andet indhold; det skal være muligt at flytte fokus/markør over på det ekstra indhold, og indholdet skal forblive synligt, indtil brugeren fjerner fokus/markør eller vælger at skjule indholdet. Dette vil hjælpe brugere med nedsat kognition eller syn.

Undermenupunkter mangler lukkemekanisme*

Ved ”MOUSE HOVER” på menupunkterne åbnes ekstra indhold med undermenupunkter. Undermenupunkterne dækker for indholdet på siden, når de er foldet ud. Det er ikke muligt at skjule indholdet uden at fjerne fokus med mus eller tab. Det betyder eksempelvis at en tastaturbruger tvinges til at tabbe gennem alle undermenupunkterne for at komme til et givent sted i menuen.

Eksempel – Undermenupunkter dækker for hovedindhold

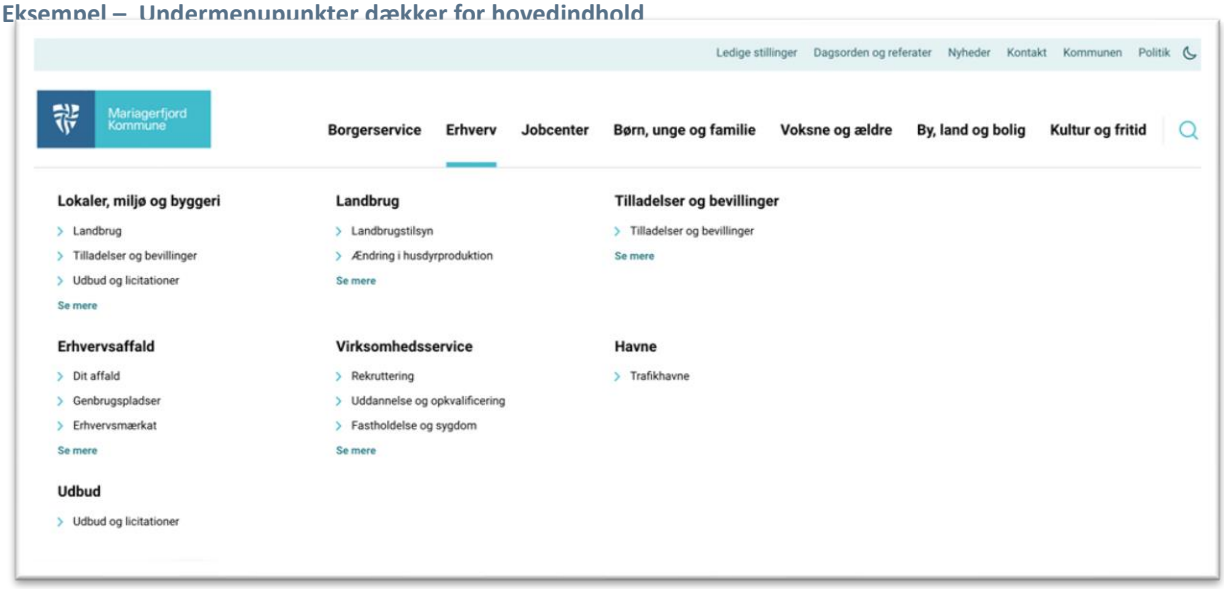

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/

Anbefalinger

- Vi anbefaler et redesign af menupunkterne. Grundlæggende er det et problem at hvert menupunkt har to funktioner, nemlig dels som link til sekktionssiden og dels at folde undermenuen ud. Vi anbefaler at de to funktioner placeres på hvert deres element så der er et link til sektionssiden og en knap der skal aktiveres før undermenuen vises.

2.4.4 – FORMÅL MED LINKS (I KONTEKST) (A)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Formålet med et link bør fremgå af linkteksten. Det er vigtigt for f.eks. skærmlæserbrugere, som typisk vil få vist sidens links på en liste eller springe mellem links med tab-tasten.

Linktekst er ikke tilstrækkeligt beskrivende

Flere steder benyttes linktekster som blot hedder ”Se mere”, som ikke i tilstrækkelig grad beskriver, hvad de linker til. Det betyder, at eksempelvis skærmlæserbrugere, som typisk ser links uden den kontekst linket findes i, ikke får tilstrækkelig hjælp til at forstå linkets funktion.

Eksempel – ”Se mere”-links

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk

Anbefalinger

- Lav tilstrækkeligt beskrivende linktekster som på siden https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig fx ”Se mere om Borgerservice”.

2.4.6 – OVERSKRIFTER OG ETIKETTER (AA)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Hvis overskrifter og etiketter er beskrivende for deres indhold, vil det gøre navigationen af siden lettere for skærmlæserbrugere og brugere med nedsat kognitive evner.

Navngivning af brødkrumme

Brødkrummestiens landmark er er navngivet kodemæssigt som ”Breadcrump”. Det betyder at fx skærmlæserbrugere som ikke kender betegnelsen kan blive i tvivl om funktionen af dette landmark.

Anbefalinger

- Navngiv brødkrummestiens landmark ”Du er her”

3.1.2 – SPROG, DER ANVENDES TIL DELE AF INDHOLD (AA)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Hvis der er indhold på siden, som ikke er på samme sprog som sidens sprogattribut, skal lokale sprogattributter bruges til at indikere det rigtige sprog. Dette er vigtigt, da hjælpeværktøjer ellers vil prøve at læse en tekst på f.eks. engelsk op på dansk.

Statusbesked på engelsk

Feedback-funktionen på siderne, har en fejlbesked på engelsk. Dette kan gøre det svært især for brugere af skærmlæserprogrammer at forstå, fordi skærmlæserprogrammet vil læse teksten højt med en dansk accent. Derudover kan engelske begreber være svære for , brugere med nedsat kognition og ordblinde brugere.

Eksempel – Statusbesked for feedback

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Anbefalinger

- Sørg for at alt tekst matcher sidens sprogattribut, i dette tilfælde dansk.

4.1.2 – NAVN, ROLLE, VÆRDI (A)*

Siden lever ikke op til dette kriterium

Når der benyttes brugergrænsefladekomponenter, som ikke er en standarddel af html, har udvikleren ansvar for at komponenternes navn, rolle og værdi formidles til kompenserende hjælpeprogrammer.

Menupunkter er ikke kodet korrekt*

Menupunkterne i menulinjen fremstår for skærmlæserbrugere som indhold der kan foldes ud (med undermenupunkter), da de er kodet med aria-haspopup og aria-expanded. Dette er misvisende da de blot tager brugeren til en ny side. Konsekvensen er at skærmlæserbrugere ikke kan aktivere de pågældende menupunkter og dermed hverken har adgang til at bruge linkfunktionen til at gå til sektionssiden eller at folde undermenuen ud. Se i øvrigt også 1.4.13 Indhold ved svævepegning.

Eksempel – Links i menulinje

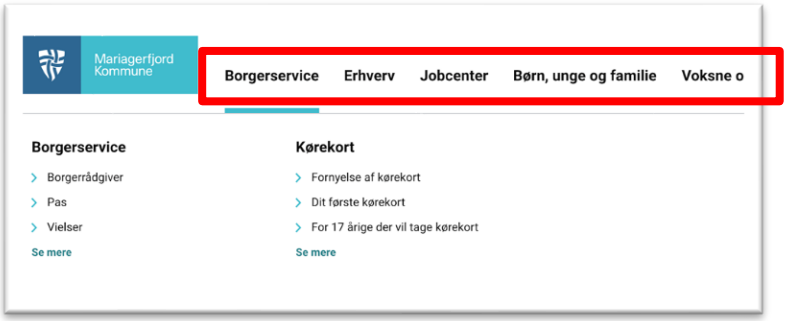

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/

Anbefalinger

- Kod links i menulinjen som almindelige links uden brug af aria-expanded og aria-haspopup.

- Lav en selvstendig knap for hvert menuling der skal aktiveres for at folde undermenuen ud.

Knap ikke kodet som knap*

For at bruge sidens feedback-funktion, skal feedbacken indsendes via et inputfelt. Funktionens ”send”-knap er ikke kodet som en knap, hvilket gør at skærmlæserbrugere og tastaturbrugere ikke kan bruge denne knap.

Eksempel – ”Send”-knap ikke kodet som knap

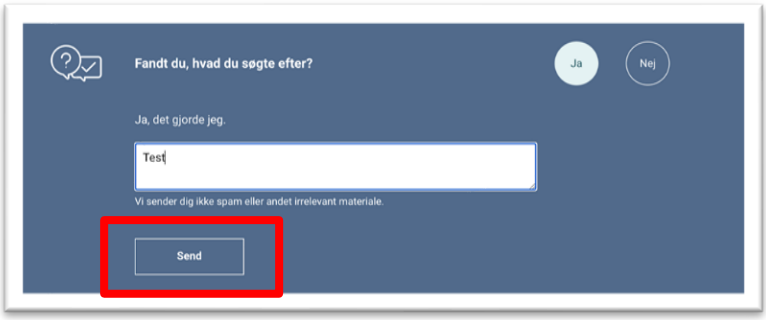

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Eksempel – Søgeresultat, ”Indlæs flere”-knap

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/soeg/?query=parker

Anbefalinger

- Kod ”Send”-knappen som en semantisk html knap <button>.

Abonnering af nyheder ikke kodet som modal-vindue*

Ved opskrivning til abonnering af nyheder omkring Udbud og licitationer, bliver tastatur- og skærmlæser Fokus ikke flyttet ind i modal-vinduet. Det betyder at brugeren fortsat læser indholdet bag vinduet og evt. slet ikke opdager at vinduet er fremkommet.

Eksempel – Opskrivning til Udbud og licitationer

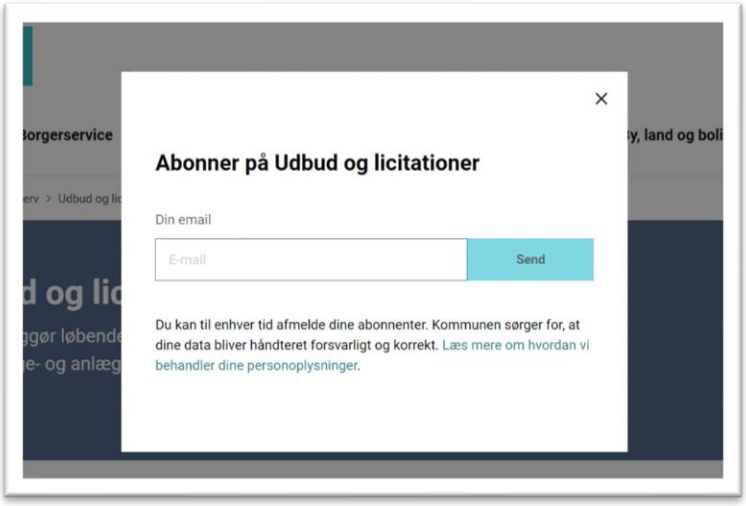

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/erhverv/udbud-og-licitationer

Anbefalinger

- Sørg for at kode funktionen som et modal-vindue, så brugeren automatisk føres ind i det, når det åbnes op.
- Følg retningslinjerne fra WAI ARIA Authoring Practices for kodning af modal-vinduer, så de er tilgængelige både for skærmlæsere og for tastaturbrugere: https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.1/#dialog_modal

Udfordringer i mobil menu*

Der er flere problemer i forhold til hvordan mobilmenuen vises for en skærmlæser.

- Det er muligt for skærmlæserbrugere at tilgå menupunkterne i burgermenuen selvom den ikke er åben. Det betyder at indholdet i menulinjen ikke er skjult for skærmlæserbrugere selvom det visuelt er skjult hvilket kan virke forvirrende når der samtidigt er en knap til at folde menuen ud.
- Der er problemer med rækkefølgen i undermenuen sålaedes at skærmlæseren først læser punkterne ”Ledige stillinger”, ”Dagsorden og referater” … inden selve menupunkterne læses op.
- Der er adskillige problemer med rolle og tilstand i underpunkterne så det som skærmlæser er vanskeligt at gennemskue hvad der er links til andre sider, hvad der folder underpunkter ud mv.

Eksempel – Menu i mobilvisning

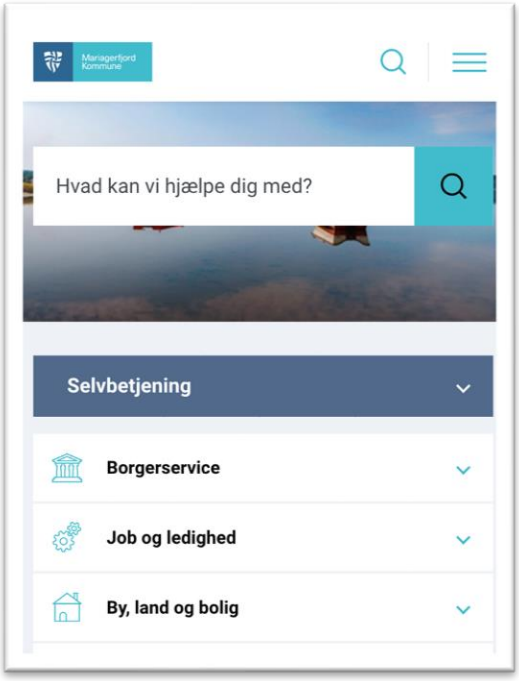

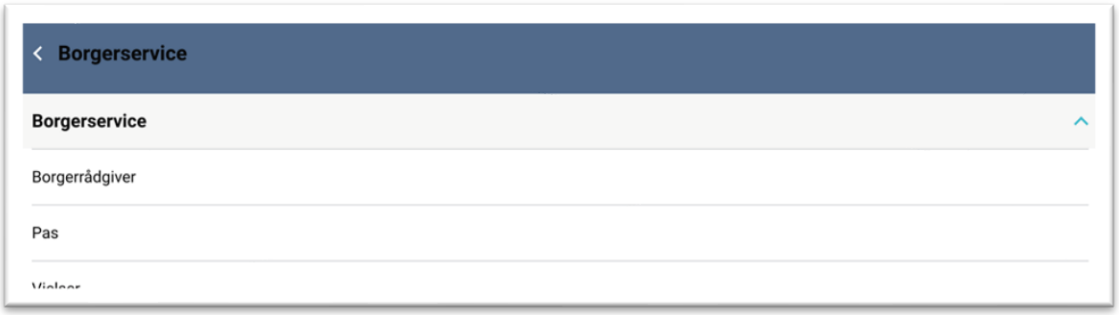

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/

Anbefalinger

- Sørg for at skærmlæserbrugere aktivt skal åbne burgermenuen før indholdet af den kan ses af skærmlæseren.
- Sørg for at indhold i menuen præsenteres for skærmlæseren i samme rækkefølge som det visuelt er synligt på siden.
- Sørg for at underpunkternes rolle og tilstand formidles korrekt.

Udfordringer med søgefelt

Der er fundet flere udfordringer med søgefeltet

- Knappen der folder søgefeltet ud og knappen der aktiverer søgningen er begge kodet med aria-pressed, hvilket betyder at de formidles til skærmlæsere som knapper der er ”trykket ind”, hvilket ikke giver mening.
- Når søgefeltet foldes ud og derefter foldes sammen formidles det stadig til skærmlæseren som om det er foldet ud.
- På forsiden er der to søgefelter dels det som kan foldes ud og dels det som findes permanent på siden. Det fremgår ikke af deres navngivning om de har forskellige funktioner.

Eksempel - Søgefelt

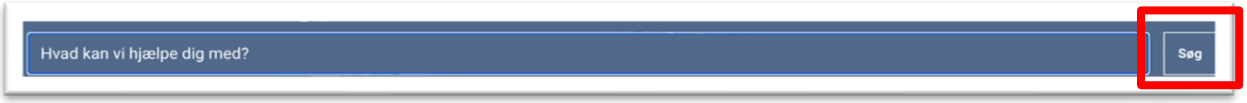

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/

Anbefalinger

- Fjern aria-pressed attributten fra knapper til at folde søgefelt du og til at aktivere søgningen.
- Sørg for at aria-expanded opdateres korrekt når søgefeltet foldes sammen igen.
- Lad det gerne fremgå af felternes navngivning hvad deres funktion nøjagtigt er eller hvad der søges i.

Overskrift er kodet som knap

På forsiden er overskriften ”Selvbetjening” kodet som en inaktiv ”disabled” knap. Dette gør indholdet svært at forstå for fx skærmlæserbrugere.

Eksempel – ”Selvbetjening” kodet som knap

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/

Anbefalinger

- Sørg for at overskriften er kodet som en semantisk html overskrift.

Grafisk element bliver formidlet som en proces

Den grafiske afbildning, der viser hvilket menu-punkt der er valgt, bliver formidlet for skærmlæserbrugere som en forløbsindikator med kodningen <progress>. Da det grafiske virkemiddel blot fortæller brugeren hvilken fane de befinder sig på og ikke formidler et forløb, giver det unødvendig information til skærmlæserbrugere.

Eksempel – Grafik formidles som forløb

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Anbefalinger

- Undlad at benytte det semantiske <progress> tag når der ikke er tale om et forløb.

Tilgængelighedsknapper formidler ikke tilstand

Det fremgår ikke for en skærmlæserbruger om "forstør tekst" funktionen er slået til eller fra og hvor mange % der er zoomet ind. Det skaber udfordringer, hvis en bruger med nedsat syn vil vide om funktionen er slået til og hvor meget der er zoomet

Eksempel – "Forstør tekst" funktion

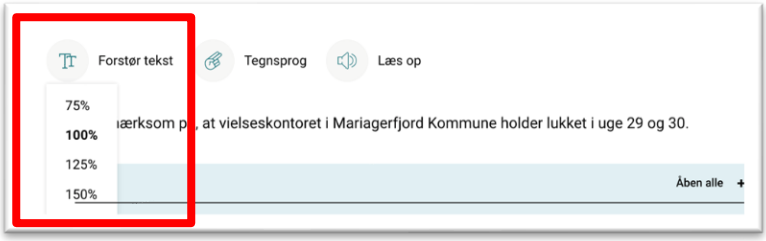

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Anbefalinger

- Den aktuelt valgte funktion bør kodes med aria-pressed for at indikere til kompenserende hjælpeprogrammer, om forstørrelses funktionen er slået til.

Sorteringsmulighed formidles ikke

Det formidles ikke til en skærmlæserbruger at stillingsopslagene kan sorteres efter kolonneoverskrifterne, selvom det visuelt indikeres ved pile ud for overskrifterne.

Eksempel – Sortering af akutnumre

Oversigt over akutnumre og hjælp

Steder	Telefonnummer
Politi: Automatisk kontakt til nærmeste politistation	114
Akut bekymring - barns trivsel, kontakt via politiet	114
Akut miljøuheld	112

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/kontakt-og-aabningstider

Eksempel – Sortering af adresser for Social, sundhed og omsorg

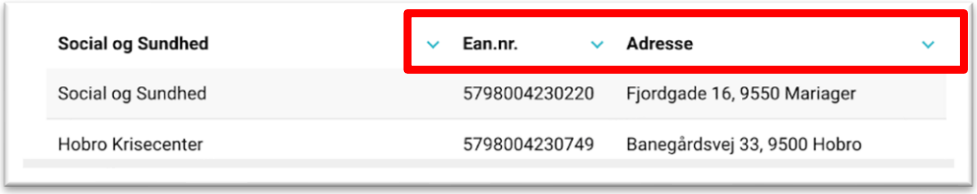

Social og Sundhed	Ean.nr.	Adresse
Social og Sundhed	5798004230220	Fjordgade 16, 9550 Mariager
Hobro Krisecenter	5798004230749	Banegårdsvej 33, 9500 Hobro

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/oekonomi/ean-numre-i-mariagerfjord-kommune/social-sundhed-og-omsorg

Anbefalinger

- Benyt aria-sort attributten til at angive hvilken kolonne der aktuelt er sorteret efter.

Sidevælger formidler ikke tilstand

Der er fundet eksempler på tabeller der strækker sig over flere sider. Det fremgår ikke for en skærmlæserbruger hvilken af siderne der er valgt.

Eksempel – Sidevælger for tabel over botilbud

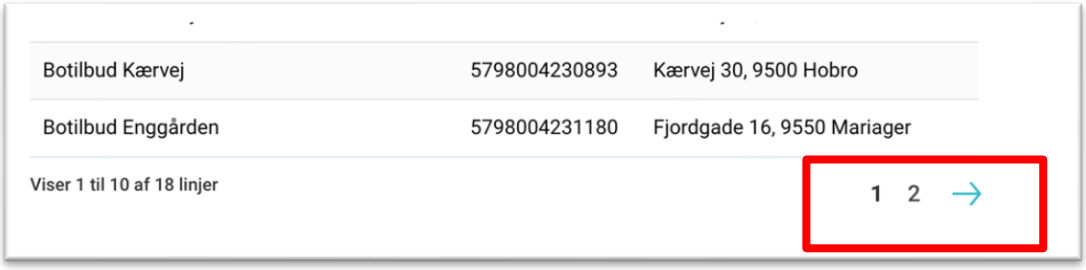

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/kommunen/oekonomi/ean-numre-i-mariagerfjord-kommune/social-sundhed-og-omsorg

Anbefalinger

- Den aktuelt valgte side bør kodes med aria-current for at indikere til kompenserende hjælpeprogrammer, at den er valgt.

Kombo-bokse med engelsk label

Ved søgning kommer der to filtrerings kombo-bokse frem. Disse har en engelsk label (Year), der gør at skærmlæserbrugere ikke får formidlet kombo-boksene på dansk.

Eksempel – Filtrerings kombo-bokse

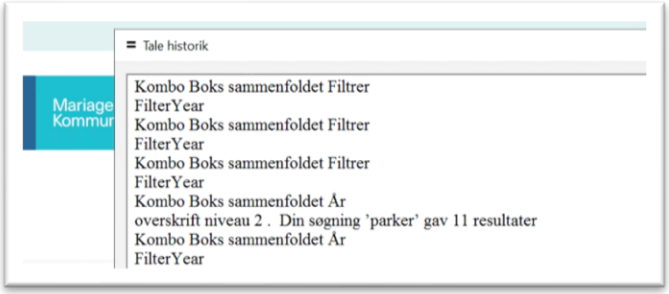

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/soeg/?query=parker

Anbefalinger

- Giv kombo-bokse en dansk label i dette tilfælde år.

4.1.3 – STATUSBESKEDER (AA)

Siden lever ikke op til dette kriterium

Indhold, som er implementeret med opmærkeringssprog (f.eks. HTML), skal kunne formidle statusbeskeder uden at kompenserende hjælpeteknologier har fokus på selve beskeden. Dette betyder, at brugere med nedsat syn vil få statusbeskeder læst med det samme og ikke behøver at lede efter dem.

Statusbeskeder bliver ikke automatisk annonceret

Ved brug af feedback-funktionen bliver statusbeskeder ved mangelfuld udfyldelse og bekræftelse på indsendelse ikke læst højt. Det er vigtigt, at statusbeskeder automatisk annonceres, så brugere af skærmlæserprogrammer er sikre på, at få beskederne. Uden automatisk annoncering skal brugeren lede efter beskeden, uden at brugeren ved, at den findes.

Eksempel – Feedbackfunktion, statusbesked: ”Mangelfuld udfyldelse”

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Eksempel – Feedbackfunktion, statusbesked: ”Tak, vi har modtaget din besked”

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/vielser

Anbefalinger

- Sørg for at statusbeskeder automatisk annonceres, når de kommer frem på siden fx ved at benytte role=”status” på det element der viser statusbeskeden.

Karrusel i mobilvisning bliver ikke formidlet korrekt for skærmlæser

I mobilvisning vises indholdsblokkene i en karruselvisnin, hvor der kun visuelt vises en enkelt blok ad gangen. Men for skærmlæseren er alle blokke stadig synlige. Det betyder at man som skærmlæserbruger ikke vil forstå funktionen af kontrolknapperne til karrusellen.

Eksempel – Karrusel i mobilvisning

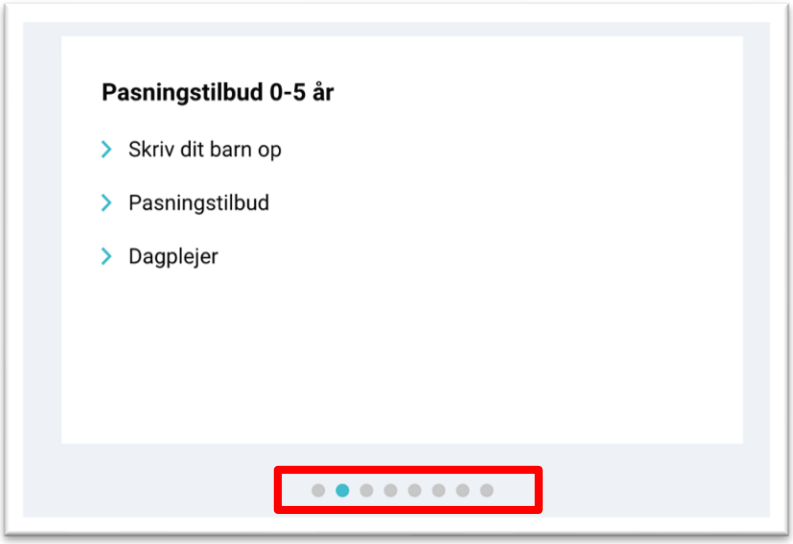

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie

Anbefalinger

- Sørg for at kod karrusellen efter WAI-ARIA Authoring Practices for karuseller: https://w3c.github.io/aria-practices/#carousel

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Øvrige bemærkninger

Ikke tilgængelige PDF-dokumenter

Der er ikke lavet komplet tjek af sidens PDF-dokumenter. Men ved en hurtig gennemgang konstaterede vi at mange dokumenter så fine ud. Der er dog fundet enkelte eksempler på fejl fx i ”Vedtægter for borgerrådgivning”. Her kunne følgende mangler konstateres:

- Manglende overskriftskodning
- Manglende meta-titel på dokumenter

Eksempel – PDF Dokumenter, Borgerrådgivning

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/borgerservice/borgerraadgiver

Unødvendigt landmark

”Gå til hovedindhold” er placeret i et navigationslandmark, dette er unødvendigt, da det blot giver skærmlæserbrugere en ubrugbar information.

Anbefalinger

- Fjern navigationslandmark fra ”Gå til hovedindhold”

Direkte links til indhold

Der er fundet flere eksempler på henvisninger, der ikke har et direkte link. Et eksempel er affaldssiden, hvor der står ”På ”Dit affald” kan du se…”, ved at linke direkte til ”Dit affald”, skal skærmlæserbrugere og tastaturbrugere ikke lede efter det element der refereres til.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Eksempel – Manglende link til ”Dit affald”

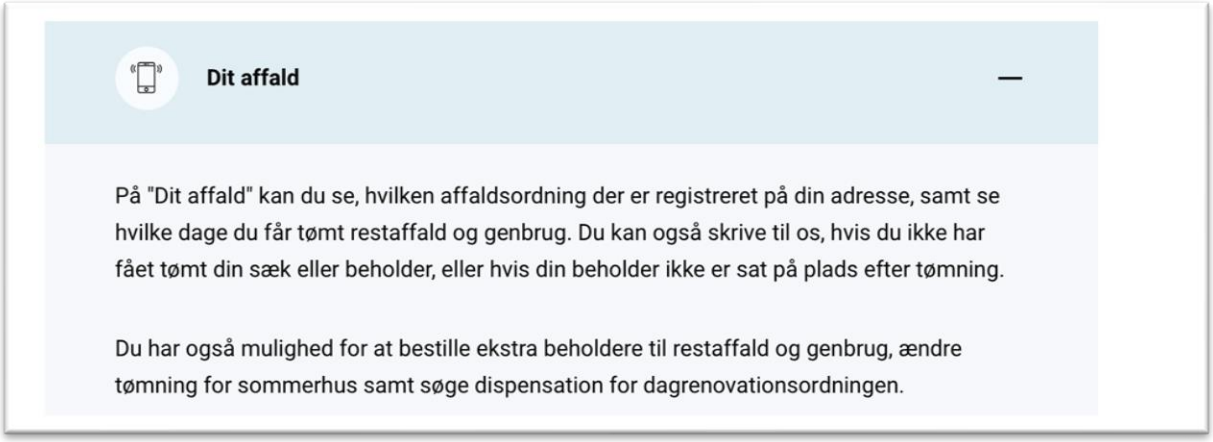

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/affald/dit-affald#laag-skal-kunne-lukkes-7a

Eksempel – Manglende link til priser ”Se mere under priser”

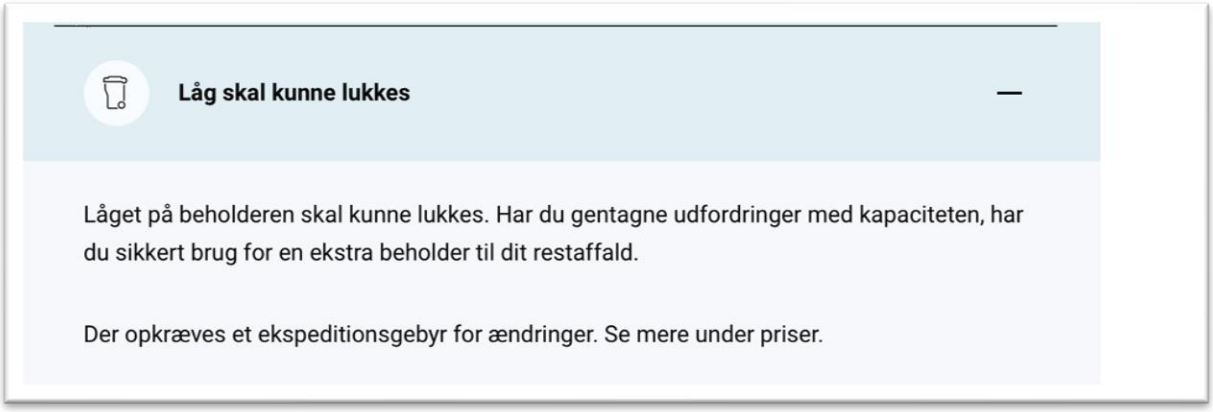

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/affald/dit-affald#laag-skal-kunne-lukkes-7a

Eksempel – Manglende link til ”Fejlmeld gadelys og trafiklys”

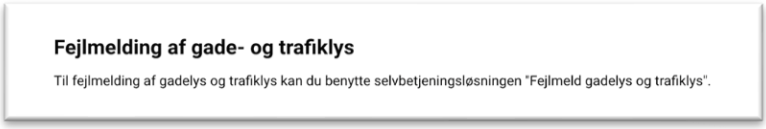

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/by-land-og-bolig/trafik-og-veje/giv-os-et-praj

Anbefalinger

- For at øge brugervenlighed, så lav klikbare links der fører direkte til det indhold der refereres til.

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Ulogisk rækkefølge på søgeresultater

Skærmlæserbrugere får en ulogisk rækkefølge af søgeresultater læst højt. Skærmlæserbrugeren får præsenteret en dato, en overskrift og derefter en manchet. Når søgeresultaterne læses op efter hinanden, får skærmlæserbrugere datoen efter mancheten hvilket er ulogisk, da det er uklart om datoen hører til det søgeresultat, man lige har fået læst højt, eller den næste.

Eksempel – Søgeresultater læses i ulogisk rækkefølge

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/soeg/?query=parker

Anbefalinger

- Kod indholdet så skærmlæserbrugere får præsenteret datoen i relation til overskriften på søgeresultatet.

Ikke konsistent brug af overskriftskodning

På sektionssidernes er der ikke konsistent brug af overskriftsniveauer, selvom de visuelt er det samme.

Eksempel – Overskriftsniveau for Børn, unge og familie (H3)

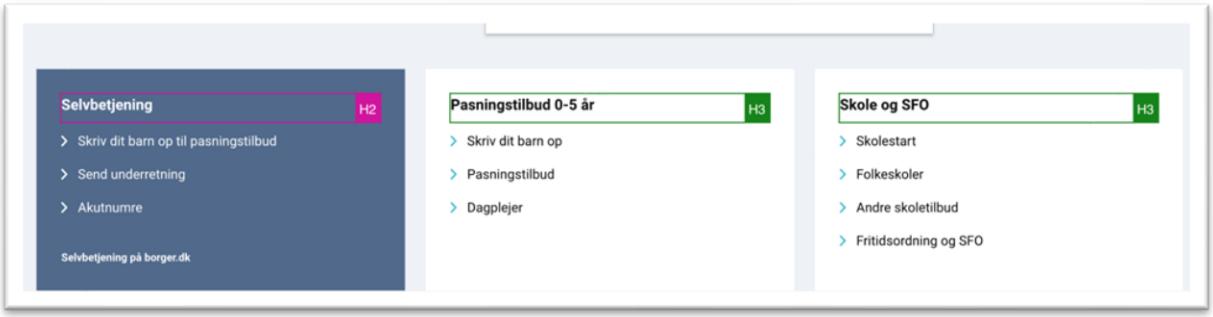

Fundet her: https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Eksempel – Overskriftsniveau for By, land og bolig

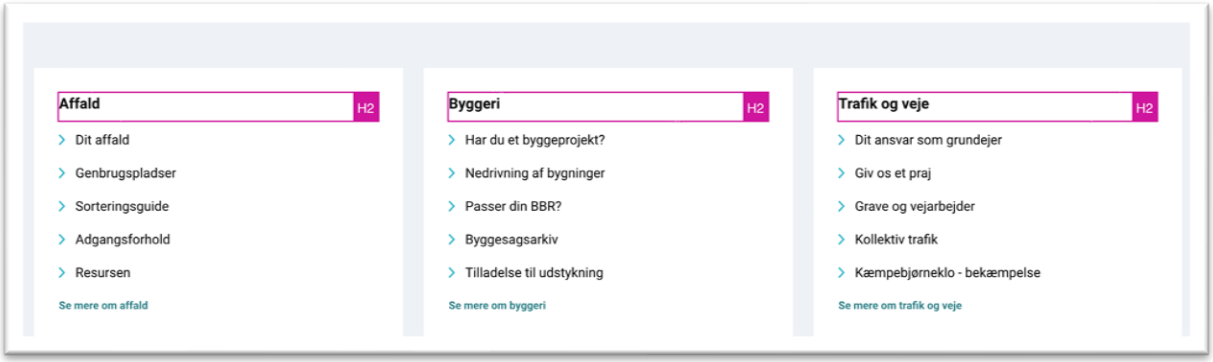

*Fundet her: **https://www.mariagerfjord.dk/boern-unge-og-familie***

Anbefalinger

- Vær konsistent i brugen af overskriftskoder, så de er ens på tværs af sidernes.

Opdatering af søgeresultater

Ved brug af filtreringsmulighederne i søgeresultater, opdateres antallet af resultater ikke når der vælges et filter, selvom der vises færre søgeresultater efter filtrering. Dette kan virke forvirrende, da der er annonceret et vist antal søgeresultater og der er et helt andet antal der bliver vist.

Eksempel – Søgning: Parker, Inden filtrering (11 resultater)

ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Eksempel – Søgning: Parker, Efter filtrering (11 resultater)

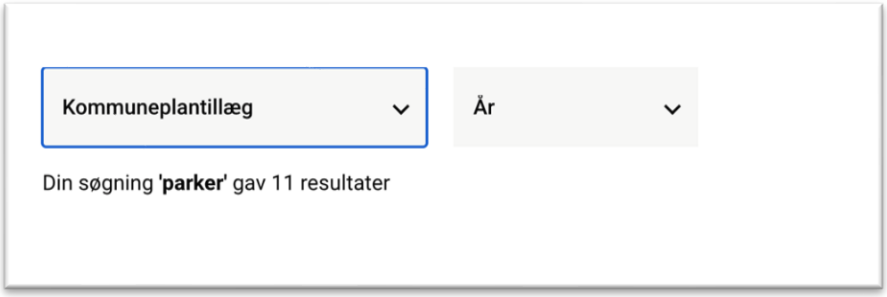

Anbefalinger

- Sørg for at antallet er søgeresultater ændre sig i takt med ændring af filtre for søgeresultatet.